

Мінфін підготував проект Меморандуму щодо спільних із НБУ й комерційними банками дій із урегулювання проблем у відносинах “банк — позичальник”

За результатами спільної наради в Міністерстві фінансів за участі представників 40-ка комерційних банків, а також НБУ, МВФ і Світового банку, з урахуванням висловлених на нараді пропозицій, Мінфін підготував та подав на узгодження проект Меморандуму між Національним банком, Міністерством фінансів і комерційними банками про спільні узгоджені дії щодо врегулювання проблем повернення кредитів громадянами й підприємствами України.

Проект Меморандуму містить пропозиції щодо багатьох варіантів розв’язання проблем у відносинах “банк — позичальник”; стосовно дій НБУ й Міністерства фінансів України для підтримки пропонованої у проекті документа політики банків, а також пропозиції щодо заходів для полегшення капіталізації чи рекапіталізації банків.

“Україні важливо, що є спільне розуміння проблеми всіма сторонами, спільне розуміння необхідності її розв’язання, — зазначив міністр фінансів України Віктор Пинзеник, коментуючи проект підготовленого документа. — Сподіваюся й вірю, що ми близькі до спільного, взаємоузгодженого рішення, що так важливо для громадян, підприємств України та самих банків”. При цьому Віктор Пинзеник закликав усіх учасників зустрічі, а також представників комерційних банків, що не брали участі в нараді, подати свої пропозиції, аби найближчим часом вийти на підписання Меморандуму. “Кожний комерційний банк України зможе приєднатися до даного Меморандуму після його підписання”, — підкреслив міністр фінансів¹.

Мінфін звертається до всіх учасників наради, представників банків та інших зацікавлених сторін із проханням надати свої пропозиції до проекту Меморандуму за e-mail: ivankova@minfin.gov.ua.

Віктор Пинзеник: “Спільне розуміння “кредитного” питання — шлях до реального розв’язання проблем банків і позичальників”

“Надзвичайно важливо, що є спільне розуміння “кредитних” проблем у відносинах банківського сектору й позичальників. Важливо, що кожен із присутніх розуміє вагу цих проблем та заявив про необхідність і готовність до їх розв’язання”, — наголосив міністр фінансів України Віктор Пинзеник під час спільної наради із представниками 40-ка комерційних банків, а також Світового банку й Міжнародного валютного фонду.

На нараді розглядалися можливі варіанти розв’язання питань, що виникають через проблеми громадян при поверненні валютних кредитів, кредитів, отриманих на придбання житла, землі чи майна, а також кредитів підприємств. Обговорюючи ініціативи Мінфіну щодо можливих інструментів розв’язання окреслених проблем, учасники наради висловили низку власних пропозицій. Ішлося про те, які додаткові інструменти потрібні для того, щоб вийти із глухого кута у відносинах банків і клієнтів-позичальників, які нормативно-правові акти варто прийняти в першу чергу, яких змін потребує чинне законодавство.

¹ Текст проекту Меморандуму опублікований на офіційному веб-сайті Міністерства фінансів України: <http://minfin.gov.ua>.

За результатами дискусії прийнято рішення про формування робочої групи у складі представників Мінфіну, Нацбанку й банківського сектору України, щоб напрацювати пакет документів, необхідний для нормативного врегулювання зазначених питань.

Підсумовуючи, Віктор Пинзеник наголосив: “Нині ми на шляху, який дасть нам змогу завершити розробку пакетних ініціатив та почати реальну роботу з розв’язання проблем банків і позичальників”.

Віктор Пинзеник: “В економіці спостерігаються перші сигнали “лікувальних” процесів”

Незважаючи на те, що ситуація в економіці є непростюю, — зниження обсягів виробництва триває та має тенденцію до посилення, проявляються перші сигнали “лікувальних” процесів.

1. Керованість обмінного курсу гривні. Економіка і громадяни отримують необхідний “фундамент” для поведінки. Стабілізація курсу надає можливості для кредитування реальної економіки. За нестабільного курсу надзвичайно висока дохідність за валютними операціями блокувала будь-які можливості кредитування економіки. “Заробіток” на валютних операціях наразі зникає.

2. Починає проявлятися “лікувальний” ефект від девальвації національної валюти. У зв’язку зі зростанням курсу долара на 50 % українські виробники отримали істотні переваги для продажу товарів на внутрішньому ринку порівняно з імпортними, оскільки імпортні товари подорожчали на 50 %.

Значно поліпшилися експортні можливості української економіки. За умови незмінності світових цін виторг українських підприємств від експорту у гривні зріс на 50 % при зменшенні витрат (оптові ціни у промисловості за останніх три місяці знизилися майже на 10 %). Тобто можливості для експорту значно зросли, оскільки збільшилася його дохідність.

3. Економіка демонструє сигнали правильної реакції на кризу. Триває зниження оптових цін у промисловості (в листопаді — на 6,5 %). У цілому за останніх три місяці зниження становило майже 10 %.

Оскільки нинішня криза в економіці базується на кризі у сфері споживання, зниження цін у промисловості допомагає утримати обсяги виробництва (або зменшити масштаби його зниження) в умовах ураження (істотного зменшення) споживчого сектору.

Така одночасна реакція всіх секторів економіки знижує видатки в усіх галузях, утримує на кращих позиціях реальні споживчі витрати (за рахунок правильної цінової динаміки) та допомагає економіці утримувати обсяги виробництва на досягнутому рівні чи зменшувати темпи його падіння.

4. Започаткування розв’язання серйозних проблем у відносинах “банк — позичальник”. Необхідність цього розуміють усі сторони. Це не лише поліпшує фінансовий стан банків, економіки і громадян, а й разом зі стабілізацією обмінного курсу відкриває додаткові можливості для відновлення кредитування економіки. Приємно зазначити: ще до підписання відповідного тристороннього Меморандуму щодо врегулювання проблем між банками й позичальниками, яке

планується найближчим часом, окремі банки розпочали таку роботу з клієнтами. Дуже важливо, щоб ця робота набирала обертів і ставала масовою.

Хоча ця складна ситуація триватиме протягом найближчих місяців і потребуватиме нових непростих рішень, надзвичайно важливо не зійти з правильного шляху, який виведе Україну із кризи.

Повідомлення Прес-служби Міністерства фінансів України щодо змісту пакету заходів для стабілізації ситуації на валютному ринку України

У зв'язку з численними зверненнями засобів масової інформації щодо змісту пакету першочергових заходів для стабілізації ситуації на валютному ринку України, який обговорювався під час зустрічі Президента України Віктора Юшенка з головою Національного банку України Володимиром Стельмахом і міністром фінансів України Віктором Пинзеником 18 грудня 2008 року, прес-служба Міністерства фінансів України повідомляє, що за результатами наради було запропоновано здійснити певні заходи, що стосуються трьох блоків питань.

Перший блок питань стосується дій НБУ на валютному ринку України щодо застосування інтервенцій. Він включає такі принципові пропозиції:

- 1) Національний банк зранку 18.12.2008 заявляє про свою участь на міжбанківському валютному ринку (продаж валюти) за курсом 8,95 гривні за 1 долар США;
- 2) Національний банк заявляє про свою участь 19.12.2008 у торгах на валютному ринку за курсом 8,7 грн за 1 дол. США;
- 3) офіційний курс гривні залишається незмінним;
- 4) на понеділок 22.12.2008 оголошується проведення валютного аукціону.

Другий блок питань стосується обмеження попиту на іноземну валюту. Він включає такі ключові позиції:

- 1) повне припинення, на кілька тижнів, рефінансування комерційних банків (крім операцій з ОВДП);
- 2) підвищення ставки за кредитами “овернайт”;
- 3) оголошення про проведення щоденного розміщення депозитних сертифікатів НБУ, підвищення ставки дохідності за цими сертифікатами до 18—20 %;
- 4) оголошення про купівлю НАК “Нафтогаз України” іноземної валюти безпосередньо в НБУ поза валютним ринком (таким чином купівля валюти буде здійснюватися й надалі);
- 5) підвищення облікової ставки НБУ до 18 %.

Третій блок питань стосується наступного контролю або так званого “пост-аудиту” законності здійснення валютних операцій комерційними банками України. Він включає такі пропозиції:

- 1) обов'язкове подання звітності банками про купівлю валюти для потреб клієнтів і власних потреб щоденно та її використання в розрізі кожного клієнта;
- 2) перевірка 20-ти комерційних банків, які займалися валютними операціями з метою спекуляцій. Позбавлення таких банків валютних ліцензій. Для цього пропонується подання звітності банками про використання купленої в період з 1-го по 17 грудня 2008 року валюти для потреб клієнтів та власних потреб.

“Це надзвичайно важливі, першочергові дії, що належать до компетенції Національного банку України та які здатні взяти ситуацію під контроль і стабілізувати обмінний курс національної валюти. Становище на валютному ринку містить велику спекулятивну складову, що не має під собою економічного підґрунтя”, — зазначив міністр фінансів Віктор Пинзеник.

Міністерство фінансів здійснило чергову виплату купонного доходу за ОЗДП

10 грудня 2008 року Міністерство фінансів України здійснило чергову виплату купонного доходу за облігаціями зовнішньої державної позики 2003 року. Загальна сума платежу становить 38,25 млн дол. США.

У 2003 році Україна здійснила випуск облігацій зовнішньої державної позики на загальну суму 1 млрд дол. США з погашенням у 2013-му. Запозичення здійснювалися за ставкою 7,65 % річних.